

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дулааны IV цахилгаан станц ТӨХК-ийн 2023 оны
санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/10/НА-СТА-ТӨА

Цахим хуудас: www.audit.mn
Улаанбаатар хот
2024 он

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naramchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ц.Хосжаргал
Утас: 261885 Цахим хаяг:
khosjargalts@audit.gov.mn
Ахлах аудитор/аудитор: В.Эрдэнэцогт
Утас: 261885 Цахим хаяг: erdenetsogtb@audit.gov.mn
Мишээл-Од Аудит ХХК-ийн захирал: Т.Одончимэг
Утас: 70169029 Цахим хаяг: info@misheelodaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024-03-25 № 071819
танай _____-ны № _____-т

ДУЛААНЫ IV ЦАХИЛГААН СТАНЦ
ТӨХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Ү.ТӨМӨРХУЯГ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4 Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Дулааны IV цахилгаан станц ТӨХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ. Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Дулааны IV цахилгаан станц ТӨХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Дулааны IV цахилгаан станц ТӨХК-ийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн 13,895.7 сая төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Тайлант оны эцсийн байдлаар 9 харилцагчтай холбоотой 137.3 сая төгрөгийн өглөг, 31 харилцагчтай холбоотой 281.4 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй;
- Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахдаа нэг компанид давуу эрх олгож 7 удаагийн 7,176.6 сая төгрөгийн ажил гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулсан ба тендэрт оролцогчийн ажиллах хүчин, хүний нөөцийн хүчин чадлын мэдээллүүд нь эдгээр ажлуудыг нэгэн зэрэг гүйцэтгэх нөөц боломжгүй байхад сонгон шалгаруулсан ба энэ нь 4,836.3 сая төгрөгийн 3 гэрээт ажлыг хугацаа хоцроож гүйцэтгэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн;
- Нийт 6 төсөл, арга хэмжээний 1,361.1 сая төгрөгийн гэрээг байгуулахдаа 40.8 сая төгрөгийн гүйцэтгэлийн баталгааг гаргуулан аваагүй буюу гэрээ байгуулах эрх үүсээгүй байхад хууль зөрчиж гэрээ байгуулсан;

- Худалдан авах ажиллагааны тайланг дутуу, алдаатай бэлтгэж ирүүлсэн, тендерийн материалыг хуулийн шаардлагад нийцүүлэн тендерийн баримт бичигт заавал хавсаргах баримт бичгийг иж бүрнээр нь хавсаргаагүй;
- Бараа материалын дансанд 5 буюу түүнээс дээш жилийн хугацаанд ашиглагдаагүй 789 нэр төрлийн 3,171.8 сая төгрөгийн насжилт өндөртэй бараа материалын нөөц үүсгэсэн

зэрэг зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, 5 дугаар зүйлийн 5.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална: ... 5.1.4 Үнэн зөв байх; ...”, ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1-т “Тендер шалгаруулалтын төсөвт өртөг 100 сая төгрөгөөс дээш бол гэрээний үүргийн биелэлтийг баталгаажуулах зорилгоор гүйцэтгэлийн баталгаа шаардана”, 43 дугаар зүйлийн 43.4-т “Захиалагч дор дурдсан нөхцөлд гүйцэтгэлийн баталгаа ирүүлэхийг гүйцэтгэгчээс шаардана: ... 43.4.1. 150 сая төгрөгөөс дээш төсөвт өртөгтэй ажил худалдан авах гэрээ байгуулах; 43.4.2. 100 сая төгрөгөөс дээш төсөвт өртөгтэй бараа, үйлчилгээ худалдан авах гэрээ байгуулах; 43.4.3. хоёр жилээс дээш хугацаагаар үргэлжлэх худалдан авах гэрээ байгуулах; ...”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно:... 15.1.6 нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх; ...” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Хөгжлийн банктай байгуулсан Турбоагрегат №1-4-н төслийн шинэчлэлийн 70,638,904.91 еврогийн зээлийг төгрөгт шилжүүлэн, хугацааг 3 жилээр сунгасан нь тус компанийн богино хугацаат өр төлбөрийг бууруулж, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварт эерэг нөлөө үзүүлсэн байна. 2024 оноос хугацаа хэтэрсэн зээлд тооцох нэмэгдүүлсэн хүү, валютын ханшийн зөрүү үүсэхгүй нь компанийн санхүүгийн үзүүлэлтэд ач холбогдолтой болсон байна.

Цахилгаан станц нь 1 сая м.куб дэгдэмхий үнс ба шлакны холимгийг 3-4 жилийн хугацаанд ялгаруулдаг бөгөөд мөн ийм давтамжтай үнс хадгалах байгууламж шинээр бий болгох шаардлагатай тул энэ асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор 1,650,000 м3 эзлэхүүн бүхий үнсэн сангийн карт №2 ажлыг гүйцэтгэсэн нь ДЦС-4-ын үндсэн тоноглолын тасралтгүй найдвартай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлжээ.

Аудитын гол асуудал

Тус компани нь 466,702.2 сая төгрөгийн хуримтлагдсан өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй, урт хугацаат зээлийн эргэн төлөлт хийгдэхгүй байгаа нь Эрчим хүчний зохицуулах хорооноос цахилгаан, дулааны борлуулалтын үнэ тарифыг өртгөөс нь бага үнээр тогтоож ирсэнтэй холбоотой ба үүнээс шалтгаалж компанийн ашигт ажиллагаа болон тасралтгүй үйл ажиллагаанд эрсдэл үүсэхээр байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Компанийн үйл ажиллагааны тайланд 2023-2024 оны өвөлжилтийн бэлтгэл хангах ажлын хүрээнд 7 бүлэг 24 ажил төлөвлөснөөс биелэлт нь 99.9 хувь, чанарын зорилтын хүрээнд 7 ажил төлөвлөж 100.0 хувийн биелэлттэй, компанийн эрсдэлийн төлөвлөгөөнд

10 хэсэгт 160 ажил төлөвлөснөөс 93.5 хувийн биелэлттэй, 2023 онд нийт 2144 аюул мэдээлэгдсэний 1944 аюул буюу 90.8 хувийг арилгасан гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31 /төгрөгөөр/
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	5,888,802,930.45	14,066,309,287.89
1.1.2	Дансны авлага	17,094,405,120.97	21,556,224,937.79
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	1,785,466,804.08	
1.1.4	Бусад авлага	724,378,120.67	492,789,215.60
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө		
1.1.6	Бараа материал	29,111,125,951.02	29,642,429,553.28
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	6,629,612,254.27	6,358,272,362.49
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	61,233,791,181.47	72,116,025,357.05
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	872,114,260,839.25	843,456,526,874.37
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	76,937,241,608.25	77,047,166,798.14
1.2.3	Биологийн хөрөнгө		
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		
1.2.5	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө		
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө		
1.2.7	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		
1.2.8	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	514,389,332.12	1,092,304,461.02
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	949,565,891,779.62	921,595,998,133.53
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,010,799,682,961.09	993,712,023,490.58
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	1,692,407,049.88	1,885,660,522.51
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	5,298,260,381.88	6,801,086,633.17
2.1.1.3	Татварын өр	1,010,306,423.55	5,581,471,921.31
2.1.1.4	НДШ–ийн өглөг		
2.1.1.5	Богино хугацаат зээл	143,091,087,448.37	17,636,287,204.27
2.1.1.6	Хүүний өглөг	818,874,830.22	791,402,599.39
2.1.1.7	Ногдол ашгийн өглөг		
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	1,003,819,608.62	1,000,301,544.91
2.1.1.9	Нөөц /өр төлбөр/	1,146,722,448.25	4,087,902,688.64
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	845,606,920.69	1,465,850,480.61
	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	154,907,085,111.46	39,249,963,594.81
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	289,995,706,305.56	390,116,249,809.56
2.1.2.2	Нөөц /өр төлбөр/	13,059,122,758.46	13,018,062,058.50
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр	8,356,560,857.11	7,305,387,027.86
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.5	Хойшлогдсон орлого	17,926,910,170.01	17,012,543,709.65
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	329,338,300,091.14	427,452,242,605.57
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	484,245,385,202.60	466,702,206,200.38
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч:-төрийн	227,071,740,030.34	227,071,740,030.34
2.3.2	- хувийн		
2.3.3	- хувьцаат		
2.3.4	Халаасны хувьцаа		
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал		
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	257,661,148,835.64	257,661,148,835.64

2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	78,008,219,977.00	78,008,219,977.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	(36,186,811,092.37)	(35,731,291,552.78)
2.3.10			
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	526,554,297,750.61	527,009,817,290.20
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	1,010,799,682,953.20	993,712,023,490.58

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	319,326,128,173.29	430,276,925,672.40
2	Борлуулалтын өртөг	324,811,782,578.46	408,996,784,264.99
3	Нийт ашиг(алдагдал)	(5,485,654,405.17)	21,280,141,407.41
4	Түрээсийн орлого	173,163,206.81	192,278,595.39
5	Хүүгийн орлого		148,770,121.60
6	Ногдол ашгийн орлого		
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого		
8	Бусад орлого	11,936,390,625.73	5,639,898,047.28
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	2,661,113,881.52	2,705,543,280.61
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	4,722,963,200.95	6,507,216,926.76
11	Санхүүгийн зардал		
12	Бусад зардал	9,632,898,019.69	10,128,440,926.15
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(39,583,806,928.28)	(2,286,387,018.72)
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	(77,912,837.75)	
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
17	Бусад ашиг (алдагдал)		43,584,803.87
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(50,054,795,440.81)	5,677,084,823.31
19	Орлогын татварын зардал	354,793,196.17	4,515,174,976.90
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(50,409,588,636.99)	1,161,909,846.40
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(50,409,588,636.99)	1,161,909,846.40

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	227,071,740,030.34	311,515,695,204.19	78,008,219,977.00	(35,567,839,084.79)	581,027,816,126.74
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				(4,063,558,237.44)	(4,063,558,237.44)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	227,071,740,030.34	311,515,695,204.19	78,008,219,977.00	(39,631,397,322.23)	576,964,257,889.30
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт		(53,854,546,368.55)		53,854,546,368.55	
Тайлант үеийн үр дүн				(50,409,588,636.99)	(50,409,588,636.99)
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	227,071,740,030.34	257,661,148,835.64	78,008,219,977.00	(36,186,439,590.67)	526,554,669,252.31
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				(706,761,808.52)	(706,761,808.52)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	227,071,740,030.34	257,661,148,835.64	78,008,219,977.00	(36,893,201,399.19)	525,847,907,443.79
Тайлант үеийн үр дүн				1,161,909,846.41	1,161,909,846.41
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	227,071,740,030.34	257,661,148,835.64	78,008,219,977.00	(35,731,291,552.78)	527,009,817,290.20

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2021 оны 12 сарын 31	2022 оны 12 сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	315,579,289,623.55	406,770,690,205.0
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	313,025,288,930.61	404,445,333,734.5
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого		
1.1.3	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө		
1.1.4	Буцаан авсан албан татвар		
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого		
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	2,554,000,692.94	2,325,356,471.26
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	311,680,122,119.25	376,335,551,600.6
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	41,062,094,795.80	50,475,918,060.46
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	14,191,558,216.98	16,606,078,005.64
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	142,172,303,781.02	184,700,000,000.0
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн		
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	52,181,388,814.12	55,802,060,763.25
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	16,770,121,772.37	12,662,759,909.25
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	17,228,338,649.18	15,017,202,147.09
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	98,524,766.67	65,469,430.14
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	27,975,791,323.11	41,006,063,284.86
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	3,899,167,504.30	30,583,908,726.72
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)		148,770,121.60
2.1.1	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
2.1.2	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
2.1.3	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		
2.1.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
2.1.5	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
2.1.6	Хүлээн авсан хүүний орлого		148,770,121.60
2.1.7	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
2.1.8			
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	4,851,440,872.48	2,092,808,816.17
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	1,995,323,066.02	2,092,808,816.17
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
2.2.3	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
2.2.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	2,856,117,806.46	
2.2.5	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		
2.2.6			
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,851,440,872.48)	(1,944,038,694.57)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	2,874,876,083.46	
3.1.1	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	2,874,876,083.46	

3.1.2	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
3.1.3	Төрөл бүрийн хандив		
3.1.4			
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,079,530,958.90	20,054,746,454.98
3.2.1	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	1,513,610,958.90	20,054,746,454.98
3.2.2	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
3.2.3	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
3.2.4	Төлсөн ногдол ашиг	3,565,920,000.00	
3.2.5	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(2,204,654,875.44)	(20,054,746,454.98)
4	Валютын ханшийн зөрүү		(258,847,098.13)
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(3,156,928,243.62)	8,177,506,357.44
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	9,045,731,174.07	5,888,802,930.45
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,888,802,930.45	14,066,309,287.89

2.5 Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт		Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны			
					Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувиар
1	Боловсруулсан	ЦЭХ	сая кВт.ц	4,637.6	4,648.1	4,871.4	223.3	104.8
		ДЭХ	мян.Гкал	4,551.4	4,721.1	4,636.9	(84.2)	98.2
	ДХЦЭХ	хувиар	хувь	11.3	11.4	11.1	(0.3)	97.2
		биетээр	сая кВт.ц	526.1	532.2	541.9	9.7	101.8
	Эрчим хүч түгээлт	ЦЭХ	сая кВт.ц	4,111.5	4,115.9	4,329.5	213.6	105.2
ДЭХ		мян.Гкал	4,551.4	4,721.1	4,636.9	(84.2)	98.2	
2	Нийт орлого		сая төг	331,435.7	413,780.0	436,301.5	22,521.4	105.4
	Үүнээс:	Борлуулалтын орлого	сая төг	319,326.1	409,608.9	430,276.9	20,668.0	105.0
		Үйл ажиллагааны бус орлого	сая төг	12,109.6	4,171.1	6,024.5	1,853.4	144.4
3	Нийт зардал		сая төг	381,490.5	422,018.9	430,624.4	8,605.4	102.0
	Үүнээс:	Үйл ажиллагааны зардал	сая төг	336,631.7	417,847.8	423,678.4	5,830.6	101.4
		Үйл ажиллагааны бус зардал	сая төг	44,858.8	4,171.1	6,945.9	2,774.8	166.5
	Үүнээс: Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал	сая төг	62,468.2	62,397.5	65,694.5	3,297.0	105.3	
4	Татварын өмнөх ашиг /алдагдал/		сая төг	(50,054.8)	(8,238.9)	5,677.1	13,916.0	168.9
5	Татварын дараах ашиг /алдагдал/		сая төг	(50,409.6)	(8,238.9)	1,161.9	9,400.8	114.1
6	Борлуулалтын орлогын 1 төг-т ногдох зардал		төг	1.2	1.0	1.0	(0.0)	96.8
7	Нийт авлага		сая төг	19,604.3	15,850.0	22,049.0	6,199.0	139.1
	Үүнээс:	ЭХ-ний	сая төг	17,470.5	15,000.0	21,556.2	6,556.2	143.7
		Бусад	сая төг	2,133.8	850.0	492.8	(357.2)	58.0
8	Нийт өглөг		сая төг	484,245.0	465,630.6	466,702.2	1,071.6	100.2
	Үүнээс:	Урт хугацаат өр төлбөр	сая төг	329,338.3	272,601.6	427,452.2	154,850.7	156.8
		Богино хугацаат өр төлбөр	сая төг	154,906.7	193,029.0	39,250.0	(153,779.0)	20.3
9	Нийт ажиллагсад		тоо	1,487.0	1,487.0	1,487.0	0.0	100.0
10	Нийт цалингийн сан		сая төг	49,900.0	62,813.7	62,813.1	(0.6)	100.0
11	Жишмэл түлшний хувийн зарцуулалт	цахилгаан	гр/кВт.ц	270.9	274.8	271.9	(2.8)	99.0
		дулаан	кг/Гкал	171.7	172.5	171.7	(0.8)	99.5
12	Их засвар, ТЗБАХ, Хөрөнгө оруулалт		сая төг	27,005.8	47,466.4	38,583.1	(8,883.3)	81.3
	Үүнээс:	Их засвар	сая төг	19,566.0	45,569.8	37,134.2	(8,435.6)	81.5
		ТЗБАХ	сая төг	1,287.9	56.0	0.0	(56.0)	0.0
		Хөрөнгө оруулалт	сая төг	6,151.9	1,840.6	1,448.9	(391.7)	78.7

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 275.2 сая төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой 13 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
Орлогын татварын зардлыг 2.2 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	2,200.0	1	2,200.0			1	2,200.0				
Өглөг авлагын тооцоо нийлэхдээ 2-оос дээш данстад үлдэгдэлтэй үед нийт дүнгээр тооцоо нийлдэг байсныг данс тус бүрийн үлдэгдлээр тооцоо нийлсэн актад тусгасан	1		1				1					
Цалин хөдөлмөрийн хөлс, тэдгээртэй адилтгах орлогоос суутгасан орлогын албан татварын тайланд 5.4 сая төгрөгийн цалин хөлсийг зөрүүтэй тайлагнасан	1	5,400.0			1	5,400.0	1	5,400.0				
ТӨБЗГ-т төвлөрүүлэх түрээсийн орлогыг 0.6 сая төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн	1	648.0	1	648.0			1	648.0				
Харилцагч байгууллагуудын тооцоог авлага, өглөгийн журналд харилцагч үүсгэн бүртгэхдээ нэг харилцагчийг өөр өөр олон код үүсгэн бүртгэснээс шалтгаалан харилцагчийн тооцоо хаагдаагүй, авлага өглөгийн товчоо тайланд хасах үлдэгдэлтэй өглөг, авлага тусгагдсан. Аудитын зөвлөмжийн дагуу харилцагчийн тооцоог нэгтгэн залруулан нийт 40,543.8 сая төгрөгийн авлага, 68,004.0 мянган төгрөгийн өр төлбөрийн гүйлгээг залруулсан	1	108,547,778.4			1	108,547,778.4	1	108,547,778.4				
Бэлтгэн нийлүүлэгчид төлөх өр төлбөрийг 0.3 сая төгрөг, бусад авлагын дүнг 0.5 сая төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасан	1	802.0			1	802.0	1	802.0				

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Бусад эргэлтийн бус хөрөнгийн үндсэн хөрөнгийн хувь тэнцүүлэн хасагдах НӨАТ-ын тооцоонд тайлагнах 26.2 сая төгрөгийг НӨАТ-ын авлагын дансанд тайлагнасан	1	26,209.4			1	26,209.4	1	26,209.4				
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгийн ангилалд тайлагнах үндсэн хөрөнгийн хувь тэнцүүлэн хасагдуулах НӨАТ-ын авлага 435.0 сая төгрөгийг эргэлтийн хөрөнгийн ангилалд тайлагнасан	1	435,037.7			1	435,037.7	1	435,037.7				
ТБС арвижих ХХК-д төлсөн 9.8 сая төгрөгийн төлбөрийг урьдчилж төлсөн тооцоо данс руу залруулсан	1	9,800.0			1	9,800.0	1	9,800.0				
Ерөнхий ба удирдлагын зардал болон үйл ажиллагааны бусад зардлын ангилалд тайлагнах 68.9 сая төгрөгийг борлуулсан бүтээгдэхүүний өртгийн ангилалд тайлагнасан	1	68,900.0			1	68,900.0	1	68,900.0				
Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн дансны өглөгийн үлдэгдэлд ханшийн тэгшитгэл хийгээгүйгээс 73.1 сая төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасан	1	73,067.0	1	73,067.0			1	73,067.0				
Урьдчилж орсон орлого, хойшлогдсон орлогын данстад бүртгэсэн 2.6 сая төгрөгийн тооцоог харилцагч хооронд залруулан бүртгэсэн	1	2,643.5			1	2,643.5	1	2,643.5				
Аудитын залруулгуудтай холбоотойгоор ААНОАТ-ыг дахин тооцоолж 6.3 сая төгрөгийн татварын ногдлыг нэмэгдүүлж залруулав	1	6,325.0	1	6,325.0			1	6,325.0				
Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдлийг 166,008.8 сая төгрөгөөр бууруулан урт хугацаат өр төлбөрийг нэмэгдүүлэн залуулсан.	1	166,008,816.2	1	166,008,816.2			1	166,008,816.2				
Дүн	16	275,187,627.2	6	166,091,056.2	10	109,096,571.0	16	275,187,627.2	-	-	-	-

Аудитаар нийт 13,895.7 сая төгрөгийн зөрчил², 34.1 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 11,833.7 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, үүнээс 8.6 сая төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцох албан шаардлага, 2,027.9 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ТУЗ-ийн даргын гадаад томилолтын зардалд 15.4 сая төгрөгийг тус байгууллагаас зарцуулсан.	1	15.4	1	15.4									
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 10 гишүүнд 2022 оны ажлын үр дүнгийн шагналд 18.1сая төгрөгийг олгосон байна	1	18.1	1	18.1									
Тайлант онд 2.0 сая төгрөгийг ТУЗ-ын хурлын зардалд зарцуулснаар тайлагнасан боловч түүнд 637.6 мянган төгрөгийн анхан шатны баримтгүй зардлыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгасан	1	0.6	1	0.6									
Тайлан оны эцсийн байдлаар 9 харилцагчтай холбоотой 137.3 сая төгрөгийн өглөг, 31 харилцагчтай холбоотой 281.4 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.	1	418.7			1	418.7							
Тайлант оны жилийн эцсийн байдлаар 5 буюу түүнээс дээш жилийн хугацаанд ашиглагдаагүй 789 нэр төрлийн 3,171.8 сая төгрөгийн насжилт өндөртэй бараа материалын нөөц үүсгэсэн байна	1	3,171.8			1	3,171.8							

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Гүйцэтгэлийн баталгаа гаргуулан авах 6 төсөл арга хэмжээний 1,361.1 сая төгрөгийн гэрээг байгуулахдаа 40.8 сая төгрөгийн гүйцэтгэлийн баталгааг гаргуулан аваагүй, мөн гэрээний хугацаа хэтрүүлэн нэмэлт гэрээ байгуулсан ч дахин гэрээний хугацаа хоцроосон 4 харилцагчтай холбоотой 3,340.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн	1	3,381.4			1	3,381.4						
“СММ ХХК” нь нийт 7 НТШ-д оролцож шалгарч 7,176.6 сая төгрөгийн ажил гүйцэтгэхээр гэрээ байгуулсан. Үүнд: Зуух №3 халах гадаргуун их засвар” 2,340.9 сая төгрөгийн ажлыг 2023.04.01-07.01- ны хооронд, Зуух №7 халах гадаргуун их засвар” 1,619.5 сая төгрөгийн ажлыг 2023.05.01-07.01- ны хооронд, Зуух №5 тоосон системийн их засвар” 724.9 сая төгрөгийн ажлыг 2023.07.01-09.01- ны хооронд, Зуух № 1 тоосон системийн засвар” 826.1 сая төгрөгийн ажлыг 2023.05.01-07.01- ны хооронд, “Зуух, турбин цехүүдийн тоноглолуудын засварын үед гүйцэтгэх дулаалгын ажил” 1,227.1 сая төгрөгийн ажлыг 2023.05-2024-05 сарын хооронд хийж гүйцэтгэхээр тус тус гэрээ байгуулсан. “Зуух №7 халах гадаргуун их засварын ажлын тендерийн материалд хамааралгүй зүйлүүдийг хавсаргасан, тендерт оролцогчийн ажиллах хүчин, ажиллагсад олгодог цалингийн болон хүчин чадлын мэдээллүүд нь эдгээр том хэмжээний ажлуудыг нэгэн зэрэг гүйцэтгэх боломжгүй, ажил гүйцэтгэх хугацаа нь хоорондоо давхацсан байгаа нь 4,836.3 сая төгрөгийн 3 гэрээт ажлыг хугацаа хоцроож гүйцэтгэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна. Мөн гэрээнд заасны дагуу хугацаа хоцроосон хоног тутамд 0.3 % алдангийг тооцоогүй, бэлэг дурсгалын зүйл, лого нийлүүлэх 157.6 сая төгрөгийн 1 ажил гүйцэтгэлийн баталгаа ирүүлээгүй байхад гэрээ байгуулан худалдан авалт хийсэн байна.	1	4,836.3			1	4,836.3						
Ажлаас үндэслэлгүй чөлөөлсөн нь шүүхээр тогтоогдож ажилдаа эргүүлэн томилогдсон 1 ажилтанд ажилгүй байх хугацааны 16.9 сая төгрөгийн цалинг тус компаниас олгож хохирол учруулсан.	1	16.9			1	16.9						
Өмнөх аудитаар өгөгдсөн "Тайлант онд 2 ажилтанд батлагдсан цалингаас 5.8 сая төгрөгийн цалин илүү олгосон", мөн "өмнөх оны аудитаар тогтоосон актаас 5.4	1	8.6						1	8.6			

сая төгрөгийг дутуу суутгасан" гэсэн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй буюу байгууллагаас төлбөрийн актыг төлж, нийт 2.7 сая төгрөгийг ажилтнаас суутгаж, 8.7 сая төгрөгийг буруутай этгээдээс суутгаж хохирлыг бүрэн барагдуулаагүй байна.													
Тайлант оны мөнгөн хөрөнгийн зарлагын гүйлгээг түүвэрлэн авч цахим төлбөрийн баримттай тулган шалгахад 53 харилцагчтай холбоотой 591.2 сая төгрөгийн төлбөрийн цахим баримтыг харилцагчаас дутуу гаргуулан авсан байна.	1	591.2					1	591.2					
Бараа материалын шаардах хуудсыг өөрийн байгууллагын онцлогт зориулан цахим хэлбэрт шилжүүлсэн ба анхан шатны баримт дээр үйлдвэрлэлийн эдийн засагч, нэгжийн дарга, төлөвлөлт эдийн засгийн хэлтэс, санхүү нягтлан, ерөнхий нягтлан бодогч зэрэг хүмүүсийн гарын үсгээр баталгаажуулахаар зохицуулсан боловч зөвшөөрсөн хүмүүсийн гарын үсгээр баталгаажуулаагүй зарлагын гүйлгээ хийсэн байна. Мөн бараа материалын журналд үлдэгдэл тоо ширхэггүй боловч хасах, нэмэх дүнгээр үлдэгдэлтэй тусгагдсан байна.	1						1						
Тайлант онд телевизийн нэвтрүүлэг хийхэд 20.0 сая төгрөг, хурал зохион байгуулах зардалд 12.0 сая төгрөгийн худалдан авалтууд хийсэн байна.	1	32.0					1	32.0					
Тус компанийн 6 алба хэлтсийн шатахууны зарцуулалтад түүврээр анхан шатны баримттай тулган шалгахад 9,168.59 литр 21.9 сая төгрөгийн шатахууны жолоочийн тооцооны хуудас болон зарцуулалтыг нотлох анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу байна.	1	21.9					1	21.9					
Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн нийт 5446 нэр төрлийн 22,362.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа боловч үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна.	1						1						
Санхүүгийн тайланд 257,661.1 сая төгрөгийн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл тусгагдсан байхад үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд тусгагдаагүй буюу аль хөрөнгөд хамаарах нь тодорхойгүй байна.	1						1						

Тайлант хугацаанд 6 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгийн тоноглолын их засварт 12,866.6 сая төгрөгийн худалдан авалт хийж, өртгийг капиталжуулахдаа 1,286.6 сая төгрөгийн НӨАТ-ыг хувь тэнцүүлэн хасагдуулах НӨАТ-аар тооцоогүй, шууд хасалт хийсэн байна.	1	1,286.6					1	1,286.6					
2023 онд хамтын гэрээний дагуу тэгш ойн урамшууллыг 4 ажилтанд Хамтын гэрээний 9.1 "ДЦС-4 ТӨХК-д тасралтгүй 20-с дээш жил ажиллаж байгаа ажилтанд 50, 60-н насны ойг тохиолдуулан тэдэнд эрхэлж байгаа албан тушаалын 1 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг олгоно" гэсэн заалтыг зөрчиж 5.1 сая төгрөг, мөн дээрх болзлыг хангасан өндөр настан, үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хувь тогтоолгосон хүнд 50,60,70,80,90,100-н насны ойгоор нь 60,000-110,000₮-н урамшуулал олгоно гэсэн заалтыг зөрчиж 9 хүнд 0.7 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна.	1	5.8					1	5.8					
Компанийн сургалтын зардлаас зориулалт бусаар /хувь хүн өөрөө хариуцах/ мэргэшсэн инженер, нягтлан бодогч, үнэлгээчин зэрэг мэргэжлийн эрх сунгахтай холбоотой төлбөрүүдэд 30.0 сая төгрөг төлсөн, шилэн кабелийн сургалт гэсэн гүйлгээний утгатай 48.9 сая төгрөгийг аяллын төлбөр зарцуулсан байна. Мөн гишүүнчлэлийн хураамж, татварт 8 удаагийн гүйлгээгээр 11.4 сая төгрөг.	1	90.4					1	90.4					
Дүн	18.0	13,895.7	3.0	34.1	5.0	11,825.1	9.0	2,027.9	1.0	8.6	0.0	0.0	0.0

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар илэрсэн 846.5 сая төгрөгийнд албан шаардлага хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансанд 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 9 удаагийн 778.2 сая төгрөгийн орлого, 1 удаагийн 68.3 сая төгрөгийн зарлагын мөнгөн гүйлгээг шилэн дансанд мэдээлээгүй байна. 384 удаагийн 82,366.3 сая төгрөгийн орлого, 335 удаагийн 74,236.4 сая төгрөгийн зарлагын мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	846.5	1	846.5		
Дүн	1	846.5	1	846.5	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Худалдан авах ажиллагааны тайланг аудитын байгууллагад дутуу, алдаатай бэлтгэж ирүүлсэн, тендерийн материалыг хуулийн шаардлагад нийцүүлэн тендерийн баримт бичигт заавал хавсаргах баримт бичгийг иж бүрнээр нь тендерийн баримтад хавсаргаагүй байна.	1	-	1	-		
Дүн	1	-	1	-		
Нийт дүн	2	846.5	2	846.5	-	-